

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Presser Zoltán Tiborügyvéd (.....) által képviselt (.....) felperesnek a Holczer, Jákó, Boross Ügyvédi Iroda (....., ügyintéző: dr. Ács Linda ügyvéd és dr. Jákó János ügyvéd) által képviselt (.....) alperes ellen tartozás megfizetése iránt indított perében ai Törvényszék 2013. május 13-án kelt 15.G.40.031/2012/24. számú ítélete ellen a felperes és az alperes részéről benyújtott fellebbezés folytán - nyilvános tárgyaláson - meghozta a következő

Ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a viszontkereset tekintetében részben, a perköltségre kiterjedően megváltoztatja, a marasztalási összeget 49.880,64 (negyvenkilencezer-nyolcszáznyolcvanegysz-hatvannégyszázad) euró összegre felemeli, egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 795.000 (hétszázkilencvenötezer) forint + áfa összegű ügyvédi munkadíjból és 1.140.000 (egymillió-száznegyvenezer) forint előlegezett egyéb költségből álló első- és másodfokú együttes perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

A felperes, mint eladó és az alperes, mint vevő között 2010. június 22-én mezőgazdasági termék értékesítési szerződés jött létre meghatározott minőségű nyers tej 2010. augusztus 1-jétől 2010. december 31-ig terjedő időszak alatti szállítására, naponkénti egy kamion, azaz 24.000 kg +/- 5 % mennyiségre a felperes telephelyén (....., a és telephelyén) történő átadással kilogrammonkénti 0,29 euró vételáron. A 7. pontban úgy rendelkeztek, „abban az esetben, ha az eladó szállítási kötelezettségének nem kíván eleget tenni a vevő részére, akkor büntetésként köteles a szerződésben nem teljesített mennyiség vételárának 50 %-át kifizetni a vevő részére. Ha a vevő nem kíván eleget tenni átvételi

kötelezettségének, akkor büntetésként köteles a szerződésből nem teljesített mennyiség vételára 50 %-át kifizetni az eladó részére. A szerződés nem megfelelő teljesítésére a felek kölcsönösen bankgaranciát biztosítanak, melynek mértéke 50.000 euró. A bankgarancia megléte a feltétele a szerződésnek". A szerződést a felperes részéről és ügyvezető igazgató, az alperes részéről ügyvezető igazgató írta alá.

Az 2010. július 28-án az 50.000 euró összegre a 2010. augusztus 1-jétől 2010. december 31-ig érvényes bankgaranciát kibocsátotta.

Az alperes 2010. augusztus 23-án kelt levelével értesítette a felperest a tej minőségi jellemzőinek az Európai Unió előírásaitól való eltéréséről, valamint jelezte, a megállapodottnál kevesebb mennyiségű tejet szállít a felperes, október 6-án kelt e-mail levelében pedig tájékoztatta az augusztusban és szeptemberben le nem szállított összmennyiségről.

A felperes 2010. október 7-i válaszlevelében a hiányzó tej mennyiség 2011. január hónapban pótlását ajánlotta fel, utalva arra, az extrém időjárási viszonyok lehetetlenné tették a takarmány betakarítását, a tejtermelés nem éri el a kívánt napenkénti 22.800 kg-ot. Az időjárási tényezőt vis maiornak tekinti.

Az alperes 2010. október 12-i e-mail levelében utalva arra, a többi beszállító beszállították a megállapított mennyiséget, arra emlékeztette a felperest, a 2010. augusztus 31-i találkozó alkalmával a felperes a hiányzó mennyiség szeptemberi pótlására tett ígéretet.

Az alperes jogi képviselő útján 2010. október 20-án kelt levelével felhívta a felperest az október 17-ig le nem szállított 96.419 kg tej vételára 50 %-ának megfelelő 40.380,47 euró büntetés megfizetésére a szerződésnek megfelelően vállalt mennyiség teljesítésére felszólítás mellett.

A felperes jogi képviselő útján 2010. október 25-én kelt levelében ugyancsak vis maiorra, a lehullott nagy mennyiségű csapadékra, ennek következtében a takarmány kifogásolható minőségére, a tejtermelésre gyakorolt negatív élettani hatására hivatkozott, s javaslatot tett a napi szerződéses mennyiség 18.000 kg +/- 5 %-ra módosítására, vállalva, kompenzációként az elmaradt mennyiséget 2011. januárban leszállítja.

A felperes ugyanezen a napon ugyanazon jogi képviselő útján, utalva a korábban megírt levelére, újabb javaslatot tett. E szerint a SPOT tejpiacon szerződést kötött egy beszállítóval, aki hetente két napon egy-egy kamion tejet tud szállítani alperesnek 2010. november 1-jétől 2010. december 31-ig, 9 hét alatt 450.000 kg-ot. Jelezte, a tej átadását az alperes felvásárlójánál vagy a telephelyén tudja megvalósítani, ezzel, az előbbi esetben a szállítással kapcsolatos költségek kiszámlázásra kerülnek az alperes felé. Mielőbbi választ kért.

A felperes 2010. november 2-án kelt levelével jogi képviselő útján hangsúlyozta a szerződés teljesítési szándékát azzal, a teljesítés elháríthatatlan okból nem lehetséges. Ismételten felajánlotta a kiesett mennyiség pótlólagos leszállítását és ennek érdekében a korábbi javaslatait azzal egészítette ki, harmadik megoldásként naponta biztosítja a 30.000 kg mennyiségű nyers tejet egy negyedik telephely beiktatásával, amely útvonal egybe esik az eddigiekkel. Ezen telephelyen tudja biztosítani a napi tejmennyiség kiegészítését a javasolt 30.000 kg-ra, így december 31-ig a teljes kiesett mennyiséget pótolni tudja.

A jogi képviselő 2010. november 4-én kelt e-mail levelével pedig arról értesítette az alperes jogi képviselőjét, a felperes a következő napon és ettől kezdve minden héten két-két alkalommal kiállítja az általa biztosítani vállalt egy kamion tejet.

Az alperes jogi képviselő útján 2010. november 5-én kelt levelével közölte, a felperes ajánlatait nem tudja elfogadni. Az átadni elmulasztott több mint 450.000 kg nyers tej két hónap alatti utólagos leszállítása elfogadhatatlan megoldás, semmilyen kárenyhítést nem eredményez, mivel a szerződéses mennyiségekre az adott hónapban, és nem később lett volna szükség. Ésszerű és alapos indok hiányában továbbra is kérte a szerződés szerinti elszámolást, s felhívta a felperest 53.512,83 euró megfizetésére azzal, a szerződés szerinti mennyiséget az adott hónapra vonatkozóan továbbra is át kívánja venni.

Felperes 2010. november 15-én kelt levelében sérelmezte, az alperes részéről nem tapasztalt együttműködést, utalva arra, semmilyen lehetősége nincs a szerződésszerű teljesítésre, mivel 2010. augusztus 23-tól nem minden nap érkezik tartálykocsi.

Az alperes 2010. november 24-én kelt levelében felajánlotta a szerződés 2011. március 31-ig meghosszabbítását azzal az eltéréssel, a meghosszabbított idő alatt csökkentett mennyiségű, 36 óránként 28 tonna tej teljesítését fogadja el, amely megegyezik azzal a mennyiséggel, amit a felperes jelenleg is biztosít.

A felperes 2010. november 26-án telefax útján megküldött levelében jelezte, 2010. november 28-tól a telephelyéről a szerződésben foglalt mennyiségű tej

átadására nincs lehetőség, a kieső mennyiséget pótolja. Kérte annak megjelölését, december 3-tól hol tudja a hiányzó tejet átadni. Ezt követően közölte, a 49-i heti szállítások átadás-átvételi helyszíneiről december 1-jén informálja az alperest.

Az alperes 2010. november 30-án kelt a felperesi jogi képviselőnek 2010. december 6-án kézbesített levelével kérte a 49-i heti szállítások átadás-átvételi helyszínéről a mielőbbi értesítést.

Az alperes a hiány csökkentése érdekében 2010 decemberében hat szállítmányt vásárolt a felperes -----i telepéről.

A felperes 2010. december 16-án még változatlanul a szerződéses kiesés kompenzálását ígérte, jelezve, nem kapott egyértelmű választ, az alperes elfogadja-e kompenzációként a 2011. január-márciusi szállítást ai tejsze nézve.

Az alperes 2010. december 22-i e-mail levelében a felperes aznap megküldött napi 28.000 kg nyers tejszállítására vonatkozó ajánlatára a választ a karácsony és újév közötti időre ígérte.

Az alperes felperes részére ezt követően nyilatkozatot nem tett, 2010. december 30-án levélben az 50.000 euró bankgaranciát, melyet a bank teljesített részére. 2011. április 12-én kelt levelével pedig felhívta a felperest egyebek mellett további 49.880 euró „késedelmi kötbértartozás” megfizetésére.

Felperes 2012. február 20-án előterjesztett, utóbb pontosított keresetében kártérítés címén az alperes kötelezését kérte elsődlegesen 50.000 euró és ennek 2010. december 31-től a megfizetésig járó eurolibor mértékű késedelmi kamata, másodsorban az 50.000 eurónak megfelelő 13.994.500 forint és ennek ugyancsak 2010. december 31-től a kifizetésig járó Ptk. 301/A. § szerinti késedelmi kamata, továbbá perköltség megfizetésére. Előadta, a 2010. június 22-én megkötött szerződés 7. pontjában a szerződés „nem megfelelő teljesítése” biztosítására bankgaranciát kötöttek, a saját bankgaranciáját az adta. A leszerződött mennyiséget három telephelyén vállalta alperesnek átadni. 2010. évi szélsőséges időjárás miatt a takarmány összetétele változott, mely a tejszermelési átlagokban jelentős zuhanást eredményezett. Mire a szerződés teljesítése megkezdődött volna, addigra mindhárom tehénészetben a termelési átlagok a korábban beszállított mennyiségek alatt maradtak. Alperes eleinte elfogadta a csökkent mértékű tejszállítást, a 2010. szeptemberi-októberi egyeztetéseik során kárigényt nem fogalmazott meg, azt csak a 2010. október 25-i levelében jelezte először. Maga a szállítás hiányait vis maiorra hivatkozva indokolta, és több javaslatot is tett a le nem

szállított mennyiség pótlására. Alperes a javaslatokat nem fogadta el, a 2010 novemberében két alkalommal kiállított egy-egy külön kamion tejet nem vette át. Az alperes annak ellenére, a kára bekövetkeztére bizonyítékot nem csatolt, a bekövetkezett kárát nem igazolta, 2011. december 30-án jogellenesen lehívta az 50.000 euró bankgaranciát, mellyel ezen mértékben kárt okozott. A szerződés alapján ugyanis az alperes csak a teljesítése jogos ok nélküli megtagadása esetén lett volna jogosult a le nem szállított mennyiség 50 %-ának megfelelő kárigény érvényesítésére. A teljesítést azonban nem tagadta meg, a teljesítése részlegesen lehetetlenné vált rajta kívül álló okból. Mivel a bankgarancia a szerződés nem megfelelő teljesítésére szól, és nem a kötbért biztosítja, ezért az alperesnél felmerült kár megtérítésére nem használható fel. A bankgarancia tehát esetleges kárigény, és nem a kötbérigény azonnali kielégítésére szolgál, így a kárigény kidolgozása és bizonyítása hiányában a lehívás jogellenes volt. Vitatta, az alperesnél kár keletkezett volna. Utalt arra is, az alperes célja a mennyiségi kifogás 2010. október 7-i jelzésétől kezdődően kizárólag a bankgarancia lehívása volt, eljárása a Ptk. 4-5. §-a alapján rosszhiszemű volt, minden lépése azt célozta, megghiúsítsa a teljesítést.

Hivatkozott arra is, a szerződés 7. pontja 2010. december 24-től az agárpiaci rendtartásról szóló 2003. évi XVI. törvény ezen időponttól hatályos 8/A. §-a alapján semmis, mivel semmis az olyan szerződéses kikötés, amely szerint a maga termelte mezőgazdasági termény szolgáltatására elháríthatatlan külső ok miatt egészben vagy részben nem képes termelő a hiányzó mezőgazdasági termést teljesítés céljára mástól beszerezni, vagy helyette más szolgáltatást nyújtani köteles. Ezért a vis maior miatt nem is volt köteles teljesíteni.

Egyebek mellett csatolta az alperesen kívüli egyéb termékértékesítési szerződéseit annak igazolására, valamennyi tehenészete által előállított tej mennyiséget 2010.

évre lekötötte, szabadon átadható tejkészlete nem volt, továbbá

magánszakértő véleményét, a KSH értékelését, valamint megjelent újságcikket a tej mennyiség csökkenése alátámasztására.

2013. március 21-én igazságügyi szakértő kirendelését is indítványozta annak tisztázására, a 2010. évi II. félévében bekövetkezett tejtermelés csökkenés az érdekkörén kívüli elháríthatatlan okra volt-e visszavezethető, majd ezen indítványát 2013. április 29-én visszavonta, arra hivatkozással, kötbér hiányában nem szükséges tisztázni, vis maior miatt nem tudott -e teljesíteni.

Alperes a kereset elutasítását, felperes perköltségben marasztalását kérte.

Viszontkeresetet is előterjesztett. Ellenkérelmében vitatta, a bankgarancia lehívására jogellenesen került volna sor, mivel a felperes a szerződéses rendelkezéseket megsértve a vállalt napi tej mennyiséget nem adta át a részére. A bankgarancia a nem szerződés szerint történő teljesítéssel összefüggésben a másik fél hátrányára keletkező károk fedezésére szolgált, ebben állapodtak meg, ezért a kötbérre jogszerűen lehívható volt.

Együttműködési szándéka a szerződés tartama alatt végig fennállt, későbbi szállítási időpontot a hiányzó mennyiség leszállítására költségcsökkentési okokból nem tudott elfogadni. Jelentős többletköltséget jelentett volna a hiány pótlásának

egyéb fuvarokkal megoldása. A hat alkalommal más telephelyen történt átvétel is már többletköltséget okozott. Felperes egyébként is több alkalommal lehetetlen feltételeket javasolt. Volt úgy, a felperes ugyanazon a napon két különböző ajánlatot is tett, teljesen elvesztette a megbízhatóságát. A felperes 2010. októberi levelezése, mely decemberéig folytatódott nehezen volt követhető. A pentelei telephelyről a felperes az összes tehenet eladta, a telephely bezárása miatt elfogadta az eltérő telephelyről történő szállítást, de sérelmezte, az így felmerülő többletköltséget a felperes nem kívánta vállalni. Vitatta a vis maior fennálltát, a szerződés teljesítése lehetetlenülését, azzal, a felperes a vis maior csak csupán a 2010. október 7-i levelében említette először, ugyanakkor más szállítókkal zavartalan volt a szállítás, más magyarországi szállító a vis maior okokról nem tudott. Miután határidőre kötötték a felek a szállítást, a pótteljesítéshez 2011-ben már nem fűződött érdeke egyéb szállítási körülmények megváltozása miatt, ezért nem fogadta el a hiányzó mennyiség leszállítását 2011-ben. A felperes javaslatai ezért nem voltak elfogadhatók, mivel a szerződéses mennyiség biztosítására az adott napon és hónapban volt szükség, januárban a tejpiacon általában nincs kereslet, a párhuzamosan heti két kamionnal történő szállítás kiegészítés költségeit a felperes nem kívánta viselni. Gyakorlatilag elállt a szerződésnek azon a részétől, ami a hiányzó mennyiség megrendelését jelentette volna 2011-ben. 2011 első félévében az feldolgozóval, kereskedővel meghatározott mennyiségre a szerződése fennállt, de erre a szállítója megvolt, ezért minden további mennyiség felesleges volt.

Módosított viszontkeresetében a felperest a szerződés 7. pontja és a Ptk. 246. §-a alapján kötbér címén 49.880,64 euró és ezen összeg 2010. október 15-től a kifizetésig számított Ptk. 301/A. §-a szerinti középarányos (évi 13 %) késedelmi kamata, valamint perköltség megfizetésére kérte kötelezni. Előadta, a szerződés alapján minimum 22.800 kg tejet kellett volna a felperesnek naponta biztosítania, ezen mennyiséget a felperes már kezdetektől fogva nem teljesítette, és az elmaradt hiányokat sem pótolta. Hangsúlyozta, a kötbérkikötésre figyelemmel a kára összecszerűségének kimunkálása, bizonyítása nem szükséges. Az összecszerűséget akként számította ki, hogy a nem teljesített 688.832 kg tej 199.671,28 euró értéke 50 %-ának megfelelő 99.880,64 euró összegből levonta a bankgarancia lehívásával megtérült 50.000 eurót.

Felperes a viszontkereset elutasítását kérte. A 688.832 kg tejhiányt nem vitatta. E körben is hivatkozott arra, nem teljesítés esetére történő kötbér kikötésére nem került sor, ezért a kötbérigény megalapozatlan. A teljesítést nem tagadta meg, hibás teljesítés történt részéről, a jogvita legfeljebb a Ptk. 288-291. §-ai és a 305-311/A. §-ai szerint lenne eldönthető. A kárfelelőssége a Ptk. szerinti általános szabályok szerint áll fenn, így az alperesnek a kevesebb tej teljesítésével okozati összefüggésben felmerülő kárát az alperesnek összecszerűleg és jogalap tekintetében is pontosan bizonyítania kell. Utalt arra, 2010-ben az egész országban, de különösen az Alföldön a nyers tej termelés 8-27 %-kal visszaesett, de ha az alperes bármely javaslatát elfogadta volna, úgy az alperes messze az árak alatt juthatott volna a kieső tejmennyiséghez, 2011 tavaszán pedig a pótteljesítés

elfogadásával nagy haszonnal tudta volna értékesíteni a tejszállítmányt, ezzel jelentősen enyhíthette volna a kárát. Vitatta, alperesnek a fuvar költség miatt többletkiadása keletkezett volna. Állította, a felvetett ajánlatok nem tekinthetők ellentmondónak, a megegyezést próbálta keresni, hogy a hiányt valamilyen módon pótolni lehessen. Szabad készlete nem volt, a pentelei telephelyen történt állatállomány értékesítése folytán a tejmenyiséget az Alföldi tejtől vásárolt tejjel pótolta, ez jelentette a 6 darab -----i fuvar.

Az elsőfokú bíróság személyesen meghallgatta felperes ügyvezetőjét, és alperes törvényes képviselőjét,t.

..... előadta, a szerződés 7. pontjának a célja az volt, garancia legyen arra az esetre, ha a későbbiekben a vevő eláll a tej átvételi, illetőleg fizetési kötelezettségétől. A rendelkezés arról szól, amennyiben nem történik meg a szerződés szerint az áru átvétele, illetőleg amennyiben nem kíván az eladó eleget tenni a szerződés szerinti átadási kötelezettségének, akkor kártérítésként a másik fél igényelhesse a hiányzó mennyiség 50 %-a szerinti összeget, ami kötbérfizetési kötelezettséget jelentett mindkét fél számára. A bankgarancia külön kérése volt, éppen azért, hogy megfelelő fedezet rendelkezésre álljon a másik fél szerződésszegése esetére. A bankgarancia háttere tehát az volt, amennyiben alperes eláll a szerződéstől, az ebből eredő kárát fedezni tudja, vagy amennyiben a felperes nem vállalja az átadást, ebben az esetben az alperes hívhatja le a szerződés szerinti összeget a banktól. Az, hogy eladói oldalon esetleg probléma merül fel a teljesítéssel kapcsolatosan, fel sem merült a szerződéses tárgyalásokon, az akkori adatok szerint vállalható mennyiség volt, amit a szerződésben kikötöttek. A szerződéses idő elejétől már csak 22.000 kg napi mennyiséget tudott felperes átadni, majd szeptembertől 18-19.000 kg-ot, amit alperes elfogadott, nem kifogásolta a hiányt. A hiány pótlására különböző javaslatokat tettek. Összességében egyik javaslatuk sem felelt meg alperesnek. Az alperes soha nem hivatkozott arra, saját partnerei felé ugyanilyen ütemezéssel kell szállítania. Azt a benyomást keltette, ezen szállítási ütemezés megváltozásából eredően neki hátránya, kára nem származik.

..... úgy nyilatkozott, már a szállítás elejétől kezdve adódtak mennyiségi és minőségi problémák a tejjel. Felperessel arról egyeztettek, ők nem tudják a szerződés szerinti mennyiséget leszállítani, mert nincs elég tej a telephelyeiken. Más beszállítóknál nem okozott gondot a szerződés szerinti mennyiség teljesítése. Felperes rajta kívül álló okokra hivatkozott, amit nem tudtak elfogadni. Másfél naponta állították ki a kamiont a szállításra, ezzel is spórolni kívántak a fuvardíjon. A 2011. évre vonatkozó felperesi teljesítést azért nem fogadták el, mert a szerződéseik szerint az beszállítók felé határidőre kellett teljesíteni. Tejáru esetében az igények gyorsan változnak a piacon. Felperes felajánlotta a negyedik telephelyről a hiány pótlását, amit nem tudtak komolyan venni, miután az erre

vonatkozó mennyiségi, minőségi adatokat sem adta meg. Egy-két nappal későbbi levelében már egészen más tartalmú felajánlást tett. Ha tényleg teljesíteni akarta volna, akkor lehetőség lett volna ún. SPOT tejjel teljesíteni, erre vonatkozóan azonban részleteket, konkrétumok nem mondtak. A felperestől hiányzó tej felét tudták pótolni, a másik fele végig hiányzó mennyiség maradt. Egy partnere volt, akivel szerződést kötött a felperestől beszállított tejre, azonban a minőség miatt ez a szerződés megszűnt. Ebből az alperesnek kára keletkezett, továbbá az alperesnek hiányzó bevétele is keletkezett. Ezt követően egy másik partnernek tudta értékesíteni a további mennyiséget, amit át is vettek, de a hiányzó mennyiséget is értékesíteni tudta volna. A bankgaranciát azért a szerződés lejártá előtti utolsó napon érvényesítették, mert addigra tudták összezszerűsíteni a bekövetkezett kárukat. Az alperes ún. SPOT módon is értékesített tejet, nem csak szerződés útján.

(Az elsőfokú bíróság 2013. február 13-án kelt 20. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyvbe foglalt végzésével felhívta felperest arra, neki kell bizonyítania, a szerződött mennyiséghez képest azért szállított kisebb mennyiségben alperesnek, mert rajta kívül álló okok miatt a szerződés szerinti tejmennyiség nem áll rendelkezésére, e mulasztásban vétkessége nem állapítható meg, alperest pedig a viszontkeresete összezszerűségének részletes kimunkálására, kárigényenként tényelőadása előterjesztésére, annak előadására, milyen okokból utasította el a felperes teljesítési javaslatait.)

Az elsőfokú bíróság 2013. május 13-án kelt 15.G.40.031/2012/24. számú ítéletével a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest 39.892,46 euró, annak 2010. október 15-től évi egy százalék eurolibor hét százalékkal növelt mértékű késedelmi kamata, valamint 500.000 forint + áfa összegű ügyvédi munkadíjból és 730.740 forint egyéb perköltségből álló perköltség megfizetésére. Ezt meghaladó viszontkeresetet elutasította. Az ítélet indokolása szerint az alperes, mint megrendelő és a felperes, mint termelői csoport között a Ptk. 417. § (1) bekezdése szerint mezőgazdasági termékértékesítési szerződés jött létre. A felek meghatározták az egyes szerződésszegő magatartások jogkövetkezményét is. A felperes és az alperes törvényes képviselőjének a nyilatkozatai, valamint a szerződés „egyébként egyértelmű” szövegezése alapján megállapította, a felek a szerződés 7. pontjában kötbérfizetési kötelezettséget kötöttek ki szerződésszegés esetére. A kötbérezéssel fenyegetett szerződésszegés akkor valósult meg, ha felperes átadási kötelezettségének a szerződés szerint nem kívánt eleget tenni, míg az alperes esetében, ha nem kívánt eleget tenni átvételi kötelezettségének. A szerződés tehát felperes esetében nem teljesítés esetére kötötte ki a büntetést oly módon, a szerződéses idő alatt bármikor bekövetkező mulasztás során keletkező hiány az elszámolás alapja. A kötbér tehát nem csak akkor érvényesíthető, ha felperes egyáltalán nem tesz eleget átadási kötelezettségének, hanem akkor is, ha csak részben teljesít és részben következik be mulasztása. A kötbér a nem szerződés szerinti mennyiség szolgáltatása esetére lett kikötve. Rámutatott, a

felperes téves jogértelmezésével ellentétben, nem hibásan, hanem a Ptk. 277. § (1) bekezdése értelmében hiányosan teljesített, ezen hiányos teljesítés büntetése a kötbérezés. A felperes általa sem vitatottan megszegte a szerződést, 688.832 kg tejet nem adott át a szerződésben meghatározott ütemezés szerint alperesnek. Adott volt a lehetősége a szerződésszegés jogkövetkezménye alóli mentesülésére, ha bizonyítja, rajta kívül álló, elháríthatatlan okok miatt nem volt képes a teljesítésre, ugyanakkor mezőgazdasági szakértő kirendelését nem indítványozta. Az agrárpiaci rendtartás 2010. december 24-től hatályba lépett új szabályának alkalmazhatósága szintén annak a függvénye volt, felperes bizonyítani tudja-e, a hiányzó mennyiségben nem volt képes teljesíteni. Miután ezt a kérdést csak szakértői véleménnyel alátámasztva lehetett volna elbírálni, a felperes vis maior miatti nem teljesítése nem volt tényként megállapítható. Kifejtette, a felperes a Ptk. 298. § a) pontja alapján, a szerződéses idő alatt késedelembe esett a teljesítéssel. Alperes a Ptk. 300. § (1) bekezdése alapján többször felszólította a felperest a teljesítésre, azonban pótlólagos teljesítés helyett, általánosságban megfogalmazott javaslatokat kapott. Alperes megalapozottan hivatkozott arra, a felperes javaslatai nem voltak komolyan vehetőek, azokat a konkrétumok szintjén ki sem dolgozta, továbbá folyamatosan a szerződés szerinti mennyiségnél kevesebbet adott át, semmi körülmény nem utalt arra, az átadottnál többet tudna teljesíteni. Felperesnek csak a szerződéses időben volt lehetősége a pótlólagos teljesítésre. Alperesnek már nem állt érdekében az utólagos teljesítés, gyakorlatilag érdekmúlásra hivatkozással állt el a 2011. évi megrendeléstől arra tekintettel, szerződéses kötelezettségei teljesítéséhez felperes 2010. december 31-ig történő szolgáltatására volt szüksége. Alperest nem terhelte átvételi kötelezettség 2011. évre - tehát mulasztása sem állhat fenn -, ha erre nem volt meg a szerződéses háttere, az a biztosítéka, felperesi tejet haszonnal tudja az piacon értékesíteni. Az alperes mindezek alapján megalapozottan érvényesítette kötbérigényét. A szerződés szövegezése, felperesi ügyvezető nyilatkozata alapján egyértelműen megállapíthatónak találta, a bankgarancia azt a célt szolgálta, a kötbér összegének érvényesíthetőségére pénzügyi kötelezettségvállalás legyen 50.000 euró mértékig. Az alperes így megalapozottan hívta le a bankgaranciát. A továbbiakban rámutatott, felperesnek a hiány miatt még 49.880,64 eurós kötbérfizetési kötelezettsége állna fenn, azonban a Ptk. 421. § (2) bekezdése alapján a termelő jogosult a szerződésben kikötött mennyiségnél 10 %-kal kevesebbet teljesíteni, mely kikötéstől a felek eltérhetnek. A felek a szerződésben 5 %-os eltérést rögzítettek. Ez a mennyiség a 688.832 kg hiány alapján 34.442 kg, azaz 9.988,18 euró, ezért a felperes még további 39.892,46 euró megfizetésére köteles. Az alperesnek a Ptk. 246. § (2) bekezdése alapján nem volt szükséges a bekövetkezett kárát bizonyítania. Minderre figyelemmel a teljes kereset elutasításának, míg a viszontkereset 9.988,18 euró megfizetésére vonatkozó részében elutasításnak, 39.892,46 euró megfizetésére vonatkozó részében a felperes marasztalásának volt helye.

Az ítélettel szemben mindkét fél fellebbezett jogi képviselő útján.

A felperes az ítélet keresetet elutasító és a viszontkereset alapján marasztaló rendelkezésével szemben előterjesztett fellebbezésében elsődlegesen az ítélet részbeni megváltoztatását, az alperes kártérítés jogcímén keresete szerinti marasztalását, a viszontkereset teljes elutasítását, az alperes első- és másodfokú perköltség megfizetésére kötelezését, másodsorban az ítélet hatályon kívül helyezését, s az elsőfokú bíróság újabb eljárásra és újabb határozat hozatalára utasítását kérte. Előadta, az elsőfokú bíróság annak ellenére, tényként rögzítette, a pótteljesítések tekintetében megnevezte az átadások pontos helyét, a teljesítési időintervallumokat, ezen ajánlatot nem tekintette elég konkrétnek, komolynak. Ellentmondó megállapításokat is tett azáltal, egyrészt az alperesnél 2011 márciusáig le volt kötve a szállítóval a szerződés a magyarországi tej leszállítására, majd ugyanezen bekezdésen belül másrészt azt is megállapítja, alperesnek nem volt elfogadható a 2011. január-márciusi pótteljesítés, mivel 2011. december 31-ét követően érdekmúlás állt be a magyarországi tej értékesítésével kapcsolatosan. Sérelmezte azon megállapítást is, miszerint semmi nem utalt arra, több tejet tudna értékesíteni, mint amennyit korábban átadott. E körben az elsőfokú bíróság alapvető bizonyítási eljárási kötelezettségének nem tett eleget, több nyilatkozatát nem értékelte vagy nem megfelelően értékelte. Az alperesi érdekmúlás nem volt megállapítható, az alperes törvényes képviselője is kijelentette, a tejértékesítéssel és közvetítéssel foglalkozik, többek között a SPOT piacon is. Alperesnek nem egy konkrét szerződést kellett teljesítenie, hanem több beszállítója és felvásárlója is volt. Az elsőfokú bíróság ennek ellenére nem kötelezte alperest érdekmúlása bizonyítására, csupán az alperesi képviselő szóbeli nyilatkozata képezte a teljes bizonyítási anyagot. Az általa csatolt terjedelmes iratanyagból ugyanakkor látható volt, a szerződésben kikötött tehenészeteiből nem tudott több tejet átadni alperesnek, azonban más tehenészetek adatai alapján a pótlólagos teljesítésekre lehetősége volt. Nem tett komolytalan javaslatot, ugyanis a két megnevezett tehenészet teje 2011 januárjától márciusig nem volt más felvásárlóhoz lekötve, így az onnan származó tejet át tudta volna adni alperesnek. Ugyancsak tudott volna pótlólagosan teljesíteni az év közben taggá vált-i telephelyének tejével, mivel azt sem kötötte le még év közben, valamint a lekötött-i SPOT piaci tej is átvehető lett volna alperes részéről, ha nem tagadta volna meg ezek átvételét szándékosan. Állította, háziállatok esetében a vis maior bizonyítása nem lehetséges még jobban, mint ahogy bizonyította a tejhozam jelentős elmaradását a korábbi évekhez képest. A várható mennyiségi kiesésről korábban nem kapott jelzést, az általa felkért szakértő pedig már csak jóval a szerződés teljesítésének megkezdése után adott szakvéleményt. A tejhozam elmaradása a szerződés megkötését követően alakult ki. Hangsúlyozta, az alperes a pótteljesítését sem a szerződéses határidőben, sem azután nem fogadta el, így a kárfelelősség e tekintetben alperest terhelte. Az alperes megalapozatlanul hivatkozott arra is, a „fuvarozási többletköltségek” miatt nem vette át a felajánlásokat. A pótteljesítési fuvarok biztosítása a szerződés szerint alperesi kötelezettségek voltak, azok nem „többletköltségek” vagy „szívességi fuvarok” lettek volna, hanem egyébként is alperest terheltek volna. Előadta továbbá, a határozott idejű szerződések esetén a határozott idő letelte a Ptk. szerint nem ok a szerződés megszűnésére, ehhez érdekmúlást kell bizonyítani, mely bizonyítási kötelezettségének az alperes felhívás

ellenére nem tett eleget. Sérelmezte, az elsőfokú bíróság nem adta indokát, miért nem vette figyelembe a Ptk. 4-5. §-ára tett hivatkozást. A rendeltetésellenes joggyakorlás, illetőleg a jóhiszeműség és tisztesség követelménye szerinti eljárás követelményét az alperes ugyanis többszörösen megszegte, nem engedte, aktívan megakadályozta a pótlólagos teljesítésben.

A kötbér típusának megítélése vonatkozásában kifogásolta, az elsőfokú bíróság nem vizsgálta e körben a felek akaratát. A Ptk. értelmében a felek bármilyen, jogszabályilag nem tiltott körülményre kiköthetnek kötbért. Változatlanul állította, kifejezetten a szerződés megtagadása esetére kötött ki kötbért, arra az esetre, ha maga vagy az alperes a szerződés teljesítését „nem kívánja” megkezdeni. Törvényes képviselője, mint a mezőgazdasági szektorban évtizedek óta aktív vezető, jól tudja, nem szabad olyan kötbérkikötést elfogadni, amely a mezőgazdasági termékértékesítés tekintetében „alulteljesítés” esetére ilyen jellegű szankciót köt ki. A mezőgazdaságban annyi bizonytalansági tényező van, amelyre a félnek semmiféle befolyása nem lehet, ezért az elsőfokú bíróság által értelmezett kötbérkikötés elfogadása részéről szóba sem jöhetett. Amennyiben a kötbérkikötés álláspontjától eltérően lenne értelmezhető, az akkor is legfeljebb megghiúsulási kötbérként értékelhető, de semmiképp sem a nem szerződésszerű teljesítés esetére kikötött kötbérként. Tekintve, már a szerződés teljesítési szakaszában többször pótteljesítést ajánlott fel, nem járt el felróhatóan. Mivel nála több „szabad tejkapacitás” nem volt hozzáférhető, így a SPOT piacról történő vásárláson kívül más lehetősége a pótlásra a szerződéses időszakban nem volt. Ezt az egyedüli lehetőséget is felajánlotta 2010. december 31-ig, a 2011. január 1-jei pótlólagos teljesítést, mint második lehetőséget szintén, így az általában elvárható magatartásnak megfelelt. A kötbérkövetelést önmagában nem alapozza meg a nem szerződésszerű teljesítés, a felek minden cselekményét figyelembe véve kell megállapítani a kötbérkövetelés jogalapját. Az alperes kötbérkövetelést egyébként is csak azután terjesztett elő, alternatív javaslatokat tett a pótlólagos teljesítésre, így a szerződésszerű teljesítés megghiúsulása az alperesnek felróhatóan történt. Kitért arra is, a hibás teljesítés nem kizárólag minőségi hibát jelent, a joggyakorlat nem zárja ki a mennyiségi hiba esetén a hibás teljesítés jogi következményeinek alkalmazását.

Az alperes az ítélet viszontkeresetet elutasító rendelkezésével szemben előterjesztett fellebbezésében elsődlegesen az ítélet fellebbezésével érintett rendelkezése - perköltségre is kiterjedő - megváltoztatását, a felperes további 9.988,18 euró és kamatai megfizetésére kötelezését, másodsorban a támadott ítéleti rendelkezések hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú bíróság per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasítását kérte. Előadta, a felek között nem volt vita a hiányzó tejmennyiség mértéke, és az az alapján számított kötbér összege tekintetében, a per alatt mindig is az 5 %-os eltéréssel korrigált mennyiséget értette, és azzal is számolt. Ez egyértelműen kiderül a 2012. december 5-én kelt viszontkeresetében rögzített tényállásból is. A hiányt a szerződés szerinti napi 24.000 kg-mal szemben a szerződés alapján minimum szállítandó 22.800 kg-hoz képest számolta.

A viszontkereset mellékleteként csatolt felperesi levelek is azt igazolják, a felek a hiányt mindig is az öt százalékkal korrigált értékhez viszonyították, azaz a 22.800 kg napi mennyiséghez. Erre tekintettel az 5 %-os eltérést még egyszer figyelembe venni azt jelentené, valójában nem 5 %-os, hanem 10 %-os eltérést engednek a szerződött mennyiséghez képest. Ilyen szerződéses akarata a feleknek nem volt. Részletes kimutatást csatolt arra nézve, az egyes hónapokban le nem szállított mennyiséget a 22.800 kg-hoz képest állapította meg.

A felperes fellebbezése megalapozatlan, az alperes fellebbezése megalapozott.

A Ptk. 417. § (1) bekezdése értelmében mezőgazdasági termékértékesítési szerződés alapján a termelő meghatározott mennyiségű, maga termelte terméket köteles kikötött későbbi időpontban a megrendelő birtokába és tulajdonába adni, a megrendelő pedig köteles a terméket átvenni és az ellenértéket megfizetni. A (3) bekezdés szerint gazdálkodó szervezet a nem maga termelte termék továbbadására is köthet mezőgazdasági termékértékesítési szerződést.

A Ptk. 298. § a) pontja szerint a kötelezett késedelembe esik, ha a szerződésben megállapított teljesítési idő eredménytelenül telt el.

A Ptk. 300. § (1) bekezdése úgy rendelkezik, a jogosult, függetlenül attól, hogy a kötelezett késedelmét kimentette-e, követelheti a teljesítést, vagy ha ez többé nem áll érdekében, elállhat a szerződéstől.

A (2) bekezdés kimondja, nincs szükség a teljesítéshez fűződő érdek megszűnésének bizonyítására, ha a szerződést a felek megállapodásánál vagy a szolgáltatás felismerhető rendeltetésénél fogva meghatározott időpontban - és nem máskor - kellett volna teljesíteni, vagy ha a jogosult az utólagos teljesítésre megfelelő határidőt szabott, és az is eredménytelenül telt el.

A Ptk. 312. § (1) bekezdése szerint ha a teljesítés olyan okból vált lehetetlenné, amelyért egyik fél sem felelős, a szerződés megszűnik.

A (2) bekezdés szerint ha a teljesítés olyan okból vált lehetetlenné, amelyért a kötelezett felelős, a jogosult a teljesítés elmaradás miatt kártérítést követelhet.

A Ptk. 313. §-a pedig úgy rendelkezik, ha a kötelezett a teljesítést jogos ok nélkül megtagadja, a jogosult választhat a késedelem és a lehetetlenül következményeinek alkalmazása között.

A teljesítés jogos ok nélküli megtagadása esetén tehát a megrendelő választása szerint a szerződéstől elállhat vagy kártérítést követelhet.

A Ptk. 246. § (1) bekezdése szerint a kötelezett meghatározott pénzösszeg fizetésére kötelezheti magát arra az esetre, ha olyan okból, amelyért felelős, nem vagy nem szerződésszerűen teljesít.

A (2) bekezdés szerint a kötbért a jogosult akkor is követelheti, ha kára nem merült fel.

A (3) bekezdés szerint a nem teljesítés esetére kikötött kötbér érvényesítése a teljesítés követelését kizárja.

A kötbér tehát a szerződés nem teljesítése, vagy nem szerződésszerű teljesítése esetére kikötött pénzösszeg, mely az egyik fél szerződésszegése esetén a másik fél részére átalánykártérítést biztosít. A kötbérfizetési (átalánykártérítési) kötelezettség beálltához a kötelezett fél vétkessége szükséges, az, hogy a teljesítés érdekében nem úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható. A kötbérfizetésre kötelezett fél akkor mentesül e kötelezettsége alól, ha bizonyítja, a teljesítés érdekében az adott helyzetben általában elvárható módon járt el.

A Ptk. 249. §-a szerint a bank kötelezettséget vállalhat arra, hogy meghatározott feltételek - így különösen bizonyos esemény beállta vagy elmaradása, illetőleg okmányok benyújtása - esetében és határidőn belül a kedvezményezettnek a megállapított összeghatárig fizetést fog teljesíteni.

Ptk. 207. § szerint a szerződési nyilatkozatot vita esetén úgy kell értelmezni, ahogyan azt a másik félnek a nyilatkozó feltehető akaratára és az eset körülményeire tekintettel a szavak általánosan elfogadott jelentése szerint értenie kellett.

A Pp. 3. § (3) bekezdése szerint a jogvita elbírálásához szükséges bizonyítékok rendelkezésre bocsátása - ha a törvény eltérően nem rendelkezik - a feleket terheli. A bizonyítás indítványozása elmulasztásának, illetve a bizonyítási indítvány elkészt voltának jogkövetkezményei, valamint a bizonyítás esetleges sikertelensége törvény eltérő rendelkezése hiányában a bizonyításra kötelezett felet terheli.

A Pp. 164. § (1) bekezdésének a bizonyítási teherre vonatkozó szabálya szerint a per eldöntéséhez szükséges tényeket általában annak a félnek kell bizonyítania, akinek érdekében áll, hogy azokat a bíróság valónak fogadja el.

A Pp. 206. § (1) bekezdése szerint a bíróság a tényállást a felek előadásának és a bizonyítási eljárás során felmerült bizonyítékoknak egybevetése alapján állapítja

meg; a bizonyítékokat a maguk összességében értékeli és meggyőződése szerint bírálja el.

Az adott ügyben az elsőfokú bíróság a felek között 2010. június 22-én létrejött termékértékesítési szerződés tartalmát, figyelemmel felperesi ügyvezető személyes előadására is, miszerint a bankgarancia a másik fél szerződésszegése esetére kívánt fedezetet biztosítani, helyesen értékelte akként, a felperes a szerződés nem megfelelő teljesítésére vállalta a bankgarancia biztosítását, mely kiterjedt a hiányos teljesítésre, illetőleg a hiányos teljesítés jogkövetkezményeként érvényesíthető kötbérkövetelésre is.

A szerződésben tett nyilatkozatok Ptk. 207. §-a szerinti helyes értelmezésével, helytállóan foglalt állást tehát a tekintetben is, a felek kötbérrel, még pedig a le nem szállított mennyiség értékének 50 %-ában meghatározott mértékű kötbérrel szankcionálták azt a körülményt, ha a felperes a szerződésben írt határidőben nem tesz, a szerződés megfogalmazása szerint „nem kíván” eleget tenni a szerződésben vállalt kötelezettségének az alperesnek átadandó tej mennyisége tekintetében.

Az elsőfokú bíróság helyesen értelmezte a kötbér átalánykártérítésként szolgáló természetét, így helyesen mutatott rá arra is, kötbér érvényesítése esetén a jogosultnak nem szükséges a kára felmerültét, mértékét külön bizonyítani, a kötbérigényt az annak alapjául kikötött szerződésszegés önmagában megalapozza. Helyes álláspontra helyezkedett azzal is, a kötbérfizetési kötelezettség alól a kötelezett akkor tudja kimenteni magát, ha bizonyítja vétkeessége, felróhatósága hiányát, az adott esetben azt, a vállalt tejmennyiséghez képest történt csökkent mértékű szállítás rajta kívül álló, elháríthatatlan külső ok következménye. Felperes a perben arra hivatkozott, a szélsőséges időjárási körülmények, az országnak az érintett térségében leesett sok eső okozta közvetetten azt, a beszállítói tehenészetek tejtermelése a korábbi adatokhoz képest elmaradt, s ezen körülmény képezte a vállalt mennyiség leszállítása elmaradásának okát. Ezen állítás bizonyítása a Pp. 164. § (1) bekezdése alapján a felperest terhelte. Ennek igazolására állatorvosi szakvéleményt csatolt, majd igazságügyi szakértő kirendelését is indítványozta.

A Fővárosi Ítéltábla osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját a tekintetben is, a felperes által állított fenti tény megállapításához, tekintve, a perben adat merült fel arra is, más tehenészetekben az időjárási viszonyok nem eredményeztek hasonló tejcsökkenést, különleges szakértelem szükséges, mellyel a bíróság nem rendelkezik, ezért erre nézve a szakértői vélemény az alkalmas bizonyítási eszköz.

A felperes ugyanakkor azon eltérő álláspontjából következően, hogy a bankgarancia nem a kötbér megfizetését biztosította, illetőleg a kötbér csak arra az

esetre volt kikötött, ha a szerződés teljesítésének feltételei adottak lennének, s ennek ellenére nem kívánna teljesíteni, az igazságügyi szakértő kirendelésére tett bizonyítási indítványát visszavonta.

A szükséges bizonyítás hiányát az elsőfokú bíróság helytállóan értékelte a felperes terhére, és helytállóan tekintette a szerződés teljesítésének részbeni elmulasztását ki nem mentettnek, s ennek jogkövetkezményét is helytállóan vonta le annak megállapításával, az alperes az 50.000 euró összegű bankgaranciát jogszerűen hívta le az ilyen mértékű kötbérigénye teljesítésére.

Az elsőfokú bíróság helytállóan értékelte a felek közötti levelezések tartalmát is, így azt is, a felperes részéről tett újabb és újabb megoldási javaslatok nem voltak a határidőben át nem adott tejmenyiség pótlására vonatkozóan megfelelőek, az alperesnek nem állt érdekében az utólagos teljesítés.

A Fővárosi Ítéltábla megítélése szerint annak értékelésénél, hogy az alperes miként működött együtt a felperessel a pótlólagos tejszállítás tekintetében, eljárása jóhiszemű, tisztességes volt-e, jogait rendeltetésszerűen gyakorolta-e, a szerződés rendelkezéseiből kell kiindulni. A szerződés 2. pontja szerint a felperesnek 2010. augusztus 1-je és 2010. december 31-e között kellett minden nap - és nem máskor - 24.000 kg +/- 5 %, tehát legalább 22.800 kg tejet szállítani (átadnia) az alperes részére. Az alperes már a 2010. november 5-i levelében is egyértelműen közölte, az átadni elmulasztott tej utólagos leszállítása azért elfogadhatatlan számára, mert a szerződéses mennyiségekre az adott hónapban, és nem később lett volna szüksége. Ezt támasztja alá, hogy a kötbérigényt bejelentő leveleiben is az adott hónapra vonatkozó tejmenyiség átvételi szándékát jelezte, s a még esedékes vállalt mennyiség teljesítésére hívta fel a felperest. A kötbérigény érvényesítése pedig a Ptk. 246. § (3) bekezdése értelmében a teljesítés követelhetőségét ki is zárja. Tekintettel arra, az alperes a szerződésben lehetővé tett kötbér érvényesítését választotta, s a perbeli adatokból nem volt megállapítható, az alperes a felperes teljesítését megakadályozta volna, ellenkezőleg, még a szerződésben megjelölt teljesítési helytől (..... telephelye) eltérő helyről,-ról is szállított el tejet, amint ezt az elsőfokú bíróság is rögzítette, az elsőfokú bíróság a felperes Ptk. 4-5. §-ára történt hivatkozását is tartalmában elbírálván, helyesen jutott arra következtetésre, az alperes megalapozottan érvényesített kötbérigényt a felperessel szemben.

Helytálló ezért az ítélet keresetet elutasító rendelkezése.

Tévedett az elsőfokú bíróság azonban, amikor a viszontkereset tekintetében a felperest 9.988,18 euró összeggel kevesebb összegben marasztalta a 49.880,64 euró viszontkereseti követeléshez képest. Ezen tévedését az okozta, figyelmen kívül hagyta, hogy az alperes a kötbér mértékét nem a szerződésben leszállítandó napi mennyiségként megjelölt 24.000 kg tej, hanem figyelembe véve ezen mennyiségtől való eltérés lehetőségét (+/- 5 %) már ezen mennyiség 5 %-ának megfelelő 1.200 kg-mal csökkentett, tehát napi 22.800 kg tej, mint leszállítandó

mennyiség alapulvételével számolta ki, ezért az elsőfokú bíróság megalapozatlanul utasította el a viszontkeresetet a 39.892,46 euró követelést meghaladóan. A felperes a napi 22.800 kg tej mennyiséghez képest szállított a szerződéses időszak alatt 688.832 kg tejjel kevesebbet. A 688.832 kg tej vételára a szerződés 4. pontja értelmében 199.671,28 euró, melynek 50 %-a, azaz 99.880,64 euró érvényesíthető kötbérként a szerződés 7. pontja szerint. Ezen összegből a bankgarancia teljesítése folytán az alperes 50.000 euróhoz hozzájutott, így megalapozottan tarthat igényt az ezt meghaladó 49.880,64 euró kötbér összegre.

A kifejtettekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján a viszontkereset tekintetében részben megváltoztatta, és a marasztalási összeget 49.880,64 euróra felemelte, míg az ítéletet a keresetet elutasító részében szintén a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A pernyertesség-pervesztesség megváltozott arányára tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének perköltségre vonatkozó rendelkezését a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján ugyancsak megváltoztatta.

A Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a kereset és a viszontkereset teljes terjedelme tekintetében pervesztes felperest az alperes 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3.§ (2) bekezdés b) pontja, (5)-(6) bekezdése, 4/A. §-a alkalmazásával megállapított, a kifejtett jogi képviselői tevékenységgel arányos 530.000 forint + áfa és 265.000 forint + áfa összegű ügyvédi munkadíjból, továbbá 848.600 forint viszontkereseti illetékből, 64.800 forint tolmácsdíjból, 226.600 forint fellebbezési eljárási illetékből összetevődő előlegezett költségekből álló első- és másodfokú együttes perköltsége megfizetésére.

Budapest, 2014. március 7.

. Rózsa Éva s. k.
a tanács elnöke

Dr. Rutkai Éva s. k.
előadó bíró

Dr. Molnár József s. k.
bíró

A kiadmány hitelül:

Oláhné Sárközi Veronika
bíróági ügyintéző